

UNIVERSITATEA "OVIDIUS" DIN CONSTANTA
SCOALA DOCTORALA DE STIINTE UMANISTE
DOMENIUL DE DOCTORAT FILOLOGIE

**Construcții ale autorității feminine în basmele contemporane
(reciclate)**

Rezumat

Conducator de doctorat
Prof. univ. dr. emerit Ciugureanu Adina

Comisia de îndrumare:
Prof. univ. dr. Praisler Michaela
Conf. univ. dr. Opreanu Lucia
Conf. univ. dr. Stanca Nicoleta

Student-doctorand
Gheorghe Iulia-Maria

CONSTANTA, 2025

Cuprins

Introducere

Capitolul 1: Originile mitologice ale basmelor europene

- 1.1. Miturile europene, un fundament al textelor literare
- 1.2. Mituri transformate în basm
- 1.3. Funcțiile principale ale basmului
- 1.4. Dezvoltarea funcțiilor în basm
- 1.5. Instituționalizarea basmului
- 1.6. Fascinația Disney și procesul de disneyficare

Capitolul 2: Moștenirea pastorală a basmelor

- 2.1. Simboluri sociale și politice în basm
- 2.2. Simboluri ezoterice și exoterice în basm
- 2.3. Basme și povestiri biblice
- 2.4. Basmul și reperul moral

Capitolul 3: Construirea identității personajelor feminine în basmele europene

- 3.1. Modele de construcție a protagonistei și antagonistei
- 3.2. O comparație din perspectivă psihanalitică a personajelor feminine din basmele europene
- 3.3. Relația protagonist-antagonist: personaje feminine singure și în corelație

Capitolul 4: Personaje feminine în metamorfoză

- 4.1. De la arhetipuri primordiale la reinventări postmoderne: o călătorie comparativă a personajelor feminine din basm
- 4.2. Protagoniste și antagoniste feminine fracturate: *Cinderella* (1812) versus *Cinder* (2011)
- 4.3. De la personaj negativ la eroină: *Frumoasa adormită* (1812) și *Malice* (2021)
- 4.4. Protagonista feminină și diferitele sale versiuni: *Albă ca Zăpada și cei șapte pitici* (1812) versus *Song of Ebony: A Snow White Retelling* (2022)
- 4.5. De la pionul pasiv la vocea feministă în *Rumpelstiltskin*; de la subjugare la rezistență

Capitolul 5: Reinventarea identității feminine în adaptările contemporane

- 5.1. Revendicarea eroinei: basmele contemporane și subversiunea arhetipului feminin
- 5.2. Reimaginarea personajelor feminine din basme în narațiuni cinematografice reciclate
- 5.3. De la fabule la lumi jucabile: eroine de basm în jocurile video

Concluzie

Referințe

Cuvinte cheie: basme europene, mit, identitate feminină, autoritate feminină, funcțiile basmelor, basme fragmentate, intertextualitate, basme post-postmoderne, disneyficare, adaptări narative digitale.

Rezumat

Teza, intitulată, *Construcții ale autorității feminine în basmele contemporane (reciclate)* tratează metamorfoza personajelor feminine în versiunea contemporană a basmelor tradiționale. Studiul de față a fost fundamentat pe baza propriei teze de masterat, intitulată „Simboluri sociale și pastorale în basmele irlandeze,” temă pe care mi-am propus să o dezvolt în cercetarea de față, care se axează pe analiza construcției identității protagonistelor feminine în basmele europene și în versiunile lor rescrise în ultimele decenii. Scopul prezentei teze a fost de a investiga parcursul social, spiritual și psihologic al protagonistei feminine din Evul Mediu până la narațiunile reciclate postmoderne și post-postmoderne contemporane, subliniind traiectoria acesteia de la victimă la eroină. În ceea ce privește contextul teoretic, teza conține referiri la surse precum *Morfologia Basmului* (1928) și *Folklore Legend and Myth* (1993) de Vladimir Propp, *Mitologie Română* (1970) de Romulus Vulcănescu, *Fairy Tale as Myth, Myth as Fairy Tale* (1994) de Jack Zipes, volumul editat de Maggie Humm, *Feminisms: A Reader* (1992), și studiul lui Nicola Rivers, *Postfeminism(s) and the Arrival of the Fourth Wave Turning* (2017). Vizând structura lucrării, aceasta este împărțită în cinci capitole, care analizează, cronologic, metamorfoza personajului feminin, de la protagonista medievală, la rescrierile și adaptările postmoderne și post-postmoderne ale personajului în romane, filme, animații și jocuri video.

Primul capitol al tezei, „Originile mitologice ale basmelor europene,” explorează originile basmului subliniind relația dintre basmele orale și scrise și ideologie. Conceptele de mit și basm au fost investigate începând cu Evul Mediu, deoarece prima parte a studiului a evidențiat distincția și asemănările dintre cei doi termeni. Capitolul explorează, de asemenea, posibile definiții ale mitului, subliniind legăturile sale multidisciplinare cu știința, religia, psihologia și literatura. Fiecare relație este analizată individual pentru a identifica modul în care acestea pot influența dezvoltarea basmului. De exemplu, în *The Celtic Twilight* (1902), W.B. Yeats prezintă mitul drept o forță imaginativă esențială pentru supraviețuire și creativitate. Pe de o parte, cartea lui Peter O'Connor, *Beyond the Mist: What Irish Mythology Can Teach about Ourselves* (2000) critică definițiile abstracte ale mitului, susținând că acesta ar trebui considerat o extensie a basmului, un surplus narativ care transcende realitatea fizică prin motive spirituale și naturale. Pe de altă parte, în *Myth: A Very Short Introduction* (2004), Robert A. Segal consideră mitul o știință primitivă, subliniind adevărul său simbolic. Sigmund Freud, însă, explorează traumele psihologice prin analizarea fațetelor spirituale și simbolice ale mitului prin intermediul lui Oedip. În ceea ce privește integrarea mitului în basm, capitolul subliniază și argumentul lui Claude Lévi-Strauss din *Myth and Meaning* (1978), care solidifică mitul ca nexus explicativ și religios, în timp ce basmul îl învâluie cu un context moral și social.

Alte teorii discutate se referă la modul în care miturilor li se oferă un context social și moral în procesul transformării lor în basme. Această secțiune a tezei analizează concepte precum mitul arhaic, mitul ca fundament normativ, mitul ca model și mitul anti-model, așa cum sunt explicate de Vladimir Propp în *Morfologia basmului popular* (1928). Pentru a clarifica mitul arhaic, au fost identificate modele narative repetate în diferite basme. Au fost subliniate și examinate modele precum plecarea unui personaj,

interdicția și încălcarea interdicției, care duc la dezechilibru și necesită o încercare eroică pentru a restabili ordinea inițială. În ceea ce privește opoziția dintre mitul ca fundament normativ și mitul ca model, în cadrul tezei a fost înaintată teoria lui Bronislaw Malinowski descrisă în *Magic, Science and Religion and Other Essays* (1948), conform căreia primul mit justifică structurile sociale existente, în timp ce al doilea oferă prototipuri comportamentale ideale. De exemplu, dacă este aplicat basmelor precum *Rumpelstiltskin* și *Albă ca Zăpada*, primul reflectă structurile de clasă, în timp ce în al doilea eroina servește drept model moral și spiritual. Mitul anti-model, însă, avertizează împotriva pericolelor sociale. În *Scufița Roșie*, lupul reprezintă o transgresiune a normelor comportamentale impuse, având ca rezultat punerea în pericol a ambelor personaje feminine, anume fata și bunica.

Capitolul parcurge, de asemenea, o analiză detaliată a principalelor funcții narative din basme și a dezvoltării acestora în cadrul basmului, pe baza teoriei structuraliste a lui Vladimir Propp privind secvența liniară a basmului: plecare sau absență și interdicție. Plecarea inițiază intriga și perturbă echilibrul inițial. Ea este urmată de atitudinea de neascultarea eroului, un pas necesar înspre transformare și maturizare. În cadrul tezei, această funcție este comparată cu episodul căderii biblice din Geneză, care prezintă, de asemenea, transgresiune, dar, în acest caz, deși transgresiunea duce la pedeapsă, ea este menită să sporească înțelepciunea.

Bazându-se pe teoreticieni precum Peter Bürger și Jack Zipes, teza examinează tranziția basmului de la tradiția orală la recunoașterea literară, susținând că basmele au nevoie de structuri formale pentru a obține recunoașterea în masă. Cu toate acestea, odată cu procesul de instituționalizare a basmului, elementele orale s-au pierdut sau au fost distorsionate, ceea ce a dus la crearea de povești care au fost apoi simplificate și înfrumusețate. După cum susține Jack Zipes în *Fairy Tale and the Art of Subversion* (1983), instituționalizarea basmului poate fi interpretată ca un compromis inevitabil. Deși este necesară pentru conservare, conectarea basmului de un autor trădează natura colectivă și improvizată a povestirii.

Ultima parte a primului capitol tratează cosmetizarea și comercializarea basmului de către Walt Disney pentru consumul de masă, ceea ce a condus la publicarea diferitelor narațiuni ilustrate în cărți pentru copii. Exemplele oferite sunt *Cenușăreasa* și *Scufița Roșie*, care întăresc atitudinea critică a lui Jack Zipes față de schimbarea produsă de consumism, deoarece aceasta a redus interpretarea imaginativă și complexitatea narativă la povești simplificate, cu interpretare ideologică unitară.

Al doilea capitol, intitulat „Moștenirea pastorală a basmelor,” investighează scopul basmului în Evul Mediu. Capitolul și-a propus să evidențieze importanța basmelor, nu doar ca sursă de divertisment, ci și ca sursă de istorie nefiltrată, menită să ajute oamenii să o înțeleagă într-o manieră plăcută. Astfel, a fost subliniată teoria lui Yeats dezvoltată în *Mythologies* (1959) cu privire la rolul basmelor și legendelor în transmiterea principiilor morale. Capitolul discută, de asemenea, rolul important al basmelor în păstrarea istoriei în rândul oamenilor obișnuiți care nu aveau acces la educație. În plus, se subliniază importanța basmelor în viața copiilor ca sursă de îndrumare morală. Pornind de la *The Theory of Literary Criticism* (1974) a lui John M. Ellis, s-a subliniat faptul că publicul este entitatea care conferă basmului valoare literară, accentuând faptul că comunitatea transformă textele în literatură. În plus, basmele sunt textele predispuse la consolidarea socială, deoarece sunt create prin opoziție binară: bine versus rău, lumină versus întuneric. *Morfologia basmului popular* (1928) a lui Vladimir Propp a fost o sursă importantă utilizată pentru a ilustra fundamentul structural al basmului în vederea analizării modului în care acesta reflectă metaforic critica politică și socială. Exemplele oferite aici sunt *Motanul încălțat*, *Rumpelstiltskin* și *Hainele noi ale împăratului*, selectate pentru a sublinia ideea că aceste povești, precum și altele similare, ar putea fi interpretate ca răspuns critic deghizat la opresiunea patriarhală.

De exemplu, *Ethna the Bride* a lui Lady Wilde și *The Soul Cages* a lui T. Crofton ilustrează modul în care simbolurile spirituale și sociale, precum invidia sau destinul, rămân centrale în impactul lecturii asupra cititorului. Astfel de simboluri sunt prezentate sub forma unor creaturi magice care posedă trăsături pozitive și negative. Capitolul discută, de asemenea, opiniile lui Ruth Bottigheimer în *Fairy Tale: A New History* (2009), în care autorul subliniază alegoria religioasă și moralitatea indusă în basme. În același timp, în *The Irish Fairy Tale* (2012), Vito Carassi introduce termenul de pseudo-basme, considerându-le satire morale. În ceea ce privește rolurile bazate pe gen propuse de basm, și anume relația bărbat-femeie într-o societate patriarhală, aceasta este discutată de Patrick Kennedy în *The Haughty Princess*, text în care protagonista este pedepsită pentru refuzul de a se mărita. Ea este obligată să se căsătorească cu un bărbat sărac, care, în final, se dovedește a fi prinț. Susan Sellers analizează particularitatea propusă în *Myth and Fairy Tale in Contemporary Women's Fiction* (2001), criticând această iluzie a adevărului și sugerând că sensul lui este construit social. Prin urmare, personajele feminine sunt încurajate să se căsătorească, deoarece un refuz ar putea duce la o opresiune deghizată într-o lecție moralizatoare.

Ultima parte a capitolului examinează modul în care basmele funcționează ca ghid moral și psihologic, încorporând valori religioase, patriarhale și culturale, reflectând în același timp motivele biblice ale păcatului, pedepsei și, în cele din urmă, ale pocăinței. Această parte a capitolului analizează modul în care basmele promovează opoziții binare rigide, cum ar fi bine versus rău, ascultare versus pedeapsă, reflectând norme de gen și absolutism moral, așa cum susțin Leslee Farish Kuykendal și Brian W. Sturm în „We Said Feminist Fairy Tales, Not Fractured Fairy Tales! The Construction of the Feminist Fairy Tale: Female Agency over Role Reversal” (2007) sau în cazul în care descriu un spațiu didactic pentru copii, așa cum sugerează Bruno Bettelheim în *The Uses of Enchantment* (1976).

Al treilea capitol, intitulat „Construirea identității personajelor feminine în basmele europene”, tratează personajele feminine din basmele irlandeze, germane și românești. Au fost selectate basme de origini diferite deoarece, în ciuda varietății geografice, protagoniste se transformă treptat din victime în eroine, păstrând în același timp valorile morale ale comunității lor.

Povești de basm, precum: *Fair, Brown and Trembling*, versiunea irlandeză a *Cenușăresei*, *Harap Alb* de Ion Creangă și *Sarea în Bucate* de Petre Ispirescu au fost, de asemenea, analizate. Acest capitol propune o comparație psihanalitică între personaje feminine similare din medii culturale diferite, fie protagoniste sau antagoniste. Deoarece basmele au o natură fluidă, care, potrivit lui Jack Zipes, le face să reziste oricărui tip de taxonomie rigidă, capitolul oferă o categorizare structurală a basmului prin aplicarea paradigmei aparținând lui Antti Aarne și Stith Thompson descrisă în *Types of the Folktale: A Classification and Bibliography* (1961). Astfel, ele se încadrează în următoarele categorii: povești cu animale, povești obișnuite, anecdote sau glume. În opoziție cu Aarne și Thompson, în *The Types of International Folktales A Classification and Bibliography* (1999), Hans-Jörg Uther consideră că orice tip de sistematizare este prea simplistă și centrată asupra personajului masculin.

Un argument central al capitolului este acela că personajele feminine din basme sunt construite pe baza unor trăsături fizice și psihologice stereotipice. Trăsăturile lor pozitive provin din frumusețe idealizată, supunere, pasivitate și inocență. În același timp, antagoniste feminine sunt construite în opoziție directă, fiind denigrate pentru ambiție, manipulare și manifestarea indirectă a sexualității. Dintre exemplele oferite, trebuie menționate personaje precum Cenușăreasa, care așteaptă salvarea de la o forță supranaturală, Albă ca Zăpada, care este descrisă ca fugind în loc să protesteze pentru a preveni alterarea feminității sale, și Frumoasa din Pădurea Adormită, a cărei implicare este redusă tăcere, prin somn. În cele din urmă, astfel de personaje sunt recompensate pentru simpla lor existență în privirea masculină. În

schimb, mama vitregă, regina cea rea și zâna cea rea sunt limitate la un set de trăsături negative universale, fiind obstrucționate de la o critică imparțială.

O parte semnificativă a acestui capitol a fost dedicată interpretărilor psihanalitice, cu referire la Freud, Jung și Marie-Louise von Franz. Protagonistele și antagoniste feminine au fost analizate ca întruchipări ale *idului* și *superegoului* sau ca reprezentări ale luminii și umbrei. Unul dintre exemplele oferite este *Albă ca Zăpada și cei șapte pitici*, în care regina cea rea poate fi interpretată ca sinele din umbră al protagonistei, întruchipând dorințele reprimite și anxietățile societății resimțite de femeile cărora le este teamă să devină bătrâne și irelevante din punct de vedere social. Potrivit lui Bruno Bettelheim (în *The Uses of Enchantment: The Meaning and the Importance of Fairy Tales*, 1976), răufăcătorii întruchipează cele șapte păcate capitale pentru a crea un contrast și mai profund cu eroinele.

Capitolul se bazează, de asemenea, pe diferențele dintre crearea de personaje masculine și feminine în basme. Harap Alb a fost luat ca exemplu de personaj masculin; el are șansa de a alege dacă vrea sau nu să ia parte la încercări, primind în același timp îndrumarea adecvată din partea bătrânei care acționează în calitate de persoană ajutătoare. Albă ca Zăpada este expulzată din casa ei și trebuie să îndure încercările fără o îndrumare adecvată. În plus, este subliniat faptul că eroinele feminine sunt supuse unor traume psihologice, în timp ce diferența dintre bine și rău le este ascunsă în mod intenționat pentru a le proteja inocența. De exemplu, Frumoasa din Pădurea Adormită nu este conștientă de ceea ce o înconjoară pentru că tatăl ei, o limitează într-un spațiu domestic, închis, în loc să îi dezvăluie că a fost blestemată la botez. Astfel de aspecte fac ca protagonistele feminine să se bazeze exclusiv pe intervenția bărbaților, ceea ce, în cele din urmă, este aspectul pe care basmul îl promovează. Prin urmare, basmele tradiționale par să fie orientate către bărbați, poziționând personajele feminine în opoziție diametrală, fie ca idealuri pasive, fie ca agenți periculoși. În cele din urmă, capitolul face apel la o reexaminare a basmelor tradiționale în comparație cu versiunile lor reciclate, pentru a analiza în continuare dinamica complexității și agenția identității feminine.

Cel de-al patrulea capitol al tezei, „Personaje feminine în metamorfoză,” restrânge investigația și se concentrează asupra personajelor feminine din basme și asupra evoluției lor de la figuri arhetipale la agenți autonomi. Capitolul subliniază re poziționarea eroinei tradiționale în literatura contemporană pentru a întruchipa autonomia, agenția și critica socială. Pe parcursul capitolului, este realizată o comparație între basmele tradiționale și versiunile lor reciclate. Capitolul propune paralele tradițional-reciclat între: *Cenușăreasa* (1812) și *Cinder* (2011), *Frumoasa adormită* (1812) și *Malice* (2021), *Rumpelstiltskin* (1812) și *Spinning Silver* (2018), *Albă ca Zăpada și cei șapte pitici* (1812) și *Song of Ebony* (2022).

Unul dintre principalele argumente evidențiate în cel de-al patrulea capitol este că basmele tradiționale idealizează personajele feminine ca fiind tăcute, frumoase, pasive și pure din punct de vedere moral. Astfel de atribute sunt recompensate prin căsătorie, integrare socială și protecție masculină. Capitolul pune accent pe studiile unor cercetători, precum Maria Tatar (*The Hard Facts of the Grimm's Fairy Tales*, 1987) și Maria Warner (*From the Beast to the Blonde*, 1995), care discută dihotomia rigidă dintre eroinele virtuozose și antagonistul feminin rău intenționat. Capitolul discută diferența de perspectivă a opoziției binare dintre perechea protagonist-antagonist și fațetele caleidoscopice ale antagonistului, analizând în același timp personajul negativ feminin prin lentila post-postmodernă a autenticității emoționale. Capitolul explorează vulnerabilitatea antagonistului prin schimbarea perspectivelor și dezbaterea acțiunilor sale în vederea abaterii de la rolurile narrative tradiționale. Prin urmare, conform analizei, personajul negativ feminin posedă ambiție, independență și este capabil să își folosească sexualitatea pentru a manipula bărbații. Un exemplu în acest sens este Regina cea rea din *Albă ca Zăpada*

și cei șapte pitici (1812), a cărei capacitate de manipulare nu este lăudată, însă reprezintă un instrument de conservare a puterii feminine într-o societate patriarhală.

Capitolul discută în continuare modul în care reinterpretările post-postmoderne deconstruiesc binarele ideologice impuse de basmele tradiționale. Protagonistele din basmele reciclate (ex. Cinder, Bianca, Alyce și Miryem) nu sunt limitate la sfera domestică, precum omologii lor tradiționali, ci sunt construite ca subiecți activi care își dezvăluie agenția, independența și individualismul. Prin urmare, împlinirea lor este libertatea lor, autonomia lor fizică și mentală. În opoziție cu omologii lor tradiționali, personajele reciclate sunt imperfecte, deoarece își pun în pericol de bună voie feminitatea pentru a depăși obstacolele. Contrar Cenușăresei, Cinder lucrează ca mecanic, renunțând la feminitate pentru a face față cerințelor sociale și sistemului capitalist. Bianca își folosește vocea pentru a distruge inamicii, spre deosebire de Albă ca Zăpada, a cărei voce este slabă și timidă. Alyce sărută diferiți bărbați pentru a se salva de blestem, spre deosebire de Frumoasa din pădurea adormită care reprezintă domnișoara la ananghie, Miryem adoptă trăsături psihologice masculine și devine un comerciant cu abilități de negociere pentru a-și înlocui tatăl bolnav, în timp ce fiica morarului din *Rumpelstiltskin* (1812) așteaptă salvarea și este răsplătită prin căsătoria cu opresorul ei inițial, regele. Aceste personaje contemporane transcend așteptările tradiționale, întruchipând trăsături care sunt aliniate cultural cu masculinitatea. Pentru a susține acest argument, a fost introdusă teoria "cyborg" a Donnei Haraway din *A Cyborg Manifesto* (1985), în care autoarea propune hibriditatea ca mod de rezistență la esențialismul patriarhal.

La fel de semnificativă în acest capitol este și utilizarea teoriei lui Carl Jung despre psihicul uman, și anume conceptele de persona, umbră, anima sau animus și sine. Pentru a discuta construcția psihologică a personajelor de basm, personajele tradiționale și cele reciclate au fost analizate din perspectiva jungiană. Astfel, în timp ce în basmele tradiționale, eroina reprezintă acceptarea socială la care aspiră, umbra întruchipează furia, autonomia și nonconformismul feminin. Umbra devine astfel paria în societate, proscrisă și izolată, în timp ce persona este lăudată. Antagonista este descrisă fie ca o femeie bătrână și urâtă, precum zâna cea rea din *Frumoasa din pădurea adormită* (1812), fie ca un personaj frumos, dar răuvoitor, precum regina din *Albă ca Zăpada* (1812). Tranziția post-postmodernă de la versiunile tradiționale la cele reciclate este marcată de îmbinarea acestor dualități în identități unice, complexe. De exemplu, antagonistei lui Heather Walter, Alyce, i se acordă profunzime psihologică și justificare, estompându-se, astfel, liniile morale dintre bine și rău. În mod similar, Cinder, protagonista lui Marissa Meyer, are defecte deoarece i se permite să simtă invidie sau ură, ceea ce o transformă într-un personaj mixt, bazat pe caracteristicile umane, un personaj mai realist decât versiunea ei tradițională, bazată pe idealismul feminin.

În plus, capitolul se concentrează pe dimensiunea simbolică și socio-economică a muncii și vocii feminine. Paralela trasată între *Rumpelstiltskin* (1812) de Grimm și basmul reciclat *Spinning Silver* (2018) de Naomi Novik se discută transformarea filatului dintr-un act domestic într-un simbol al agenției economice. Protagonistul lui Novik împuternicește alfabetizarea financiară și abilitățile de negociere ale protagonistei, inversând tropul dependenței feminine. Spre deosebire de personajul feminin tradițional, a cărui soartă depinde în întregime de personaje masculine, precum morarul, regele și, în cele din urmă, Rumpelstiltskin, protagonista reciclată este manipuloare și domină un domeniu condus de bărbați pentru a supraviețui. Pentru a completa analiza, cele două basme au fost analizate și prin prisma lucrării *Caliban și vrăjitoarea* (2004) a Silviei Federici, care critică obliterarea istorică a autonomiei femeilor în cadrul societății capitaliste.

Un alt aspect discutat în acest capitol este dualitatea căsătoriei. Aceasta este explorată ca o construcție duală, reflectând atât constrângerile tradiționale, cât și reinterpretările moderne. În basmul

tradițional, căsătoria reprezintă răsplata supremă, o oportunitate pentru personajele feminine de a obține recunoaștere socială, în timp ce în basmele reciclate, relațiile nu mai sunt accentuate și se concentrează pe autenticitate emoțională și reciprocitate, și nu pe dependența ierarhică. Personajele feminine reciclate analizate în acest capitol se căsătoresc de bunăvoie și fără nicio recompensă socială deosebită. De exemplu, *Malice* (2021) de Heather Walter caută un scop dincolo de o relație romantică. Personajele principale Aurora, prințesa, și Alice, vrăjitoarea, se salvează reciproc, prin urmare, ele subminează conceptul tradițional conform căruia bărbatul salvează femeia și introduc scenariul de femei care salvează o altă femeie.

Capitolul discută, de asemenea, perpetuarea rivalității feminine și absența figurilor materne din poveștile tradiționale. Cercetători, precum Marcia Lieberman, Michelle Ann Abate și Nancy Veglahn, subliniază modul în care personajele feminine sunt plasate unele împotriva altora în competiția pentru frumusețe, putere și cucerirea unui bărbat. Competiția discutată în acest capitol ar putea fi un motiv pentru crearea unor antagoniști care reprezintă marginalizare sau respingere în societate. De exemplu, reginei rele i se reamintește în permanență cât de frumoasă și tânără este Albă ca Zăpada, alimentând astfel opoziția implicită dintre cele două personaje. În consecință, răufăcătorul ar putea, de asemenea, să acționeze sub presiunea socială de a rămâne conform standardelor sociale, de a nu fi înlocuit.

În cele din urmă, capitolul afirmă că basmele nu sunt relicve fixe, ci texte culturale dinamice capabile să reflecte și să remodeleze ideologiile de gen. Personajul feminin reciclat nu este doar o revizuire a unui arhetip învechit, ci un simbol al narațiunilor în evoluție în care femeile sunt complexe, conflictuale și se autodefinesc. Prin intermediul operelor unor autoare moderne și susținut de cercetări interdisciplinare, acest capitol confirmă faptul că basmul reciclat este un gen care acceptă intervenția feministă, gândirea critică și inovația literară.

Cel de-al cincilea capitol, intitulat „Reinventarea identității feminine în adaptările contemporane” explorează (re)crearea identității feminine în basmele reciclate sub diferite forme. Acesta discută tranziția de la basmele tradiționale la reinterpretările postmoderne și post-postmoderne, analizând integrarea basmului în sfera filmului și a narațiunilor digitale. Capitolul final al tezei a subliniat diviziunea dintre reinterpretarea postmodernă și post-postmodernă a basmelor, evidențiind faptul că prima deconstruiește creația originală pentru a sublinia defectele acesteia în ceea ce privește rolurile de gen și așteptările sociale nerealiste cu privire la diferitele versiuni feminine. În opoziție, post-postmodernismul reciclează basmele tradiționale pentru a asigura o adaptare continuă la cadrele ideologice actuale, cum ar fi diversitatea, echitatea și incluziunea.

Capitolul subliniază argumentul Lindei Hutcheon din *A Poetics of Postmodernism: History, Theory, Fiction* (1988), conform căruia repovestirile postmoderne se angajează puternic în intertextualitate, pastişă și metaficțiune, deconstruind structurile canonice în timp ce le păstrează fundamentele. Astfel de tehnici prezentate în capitol permit basmului să sufere transformări narrative pentru a fi actualizat la evoluția ideologică a societății, rămânând în același timp ușor de recunoscut. Capitolul întărește teoria „hibridizării interne” a lui Mihail Bakhtin, propusă în *Imaginația dialogică* (1981), pentru a clarifica capacitatea basmului de a păstra dialogul dintre vechile arhetipuri și valorile sociale contemporane, asigurându-i metamorfoza constantă fără pierderea structurii sale.

Printr-o comparație detaliată între postmodernism și post-postmodernism, capitolul final se bazează pe *The Cambridge History of Postmodern Literature* (2016) a lui Robert McLaughlin pentru a distinge detașarea ironică și deconstrucția primului de angajamentul etic și sinceritatea afectivă a celui de-al doilea. În același mod, Stephen Turner în *Post-Postmodernism and the Rebuilding of Meaning* (2015) subliniază ideea că adaptările contemporane nu se mai concentrează exclusiv pe expunerea defectelor

societale, ci mai degrabă pe propunerea unor narațiuni de vindecare, reziliență și reconstrucție etică. În mod similar, cartea Christinei Bacchilega, *Postmodern Fairy Tales: Gender and Narrative Strategies* (1997) oferă un cadru critic pentru înțelegerea modului în care aceste adaptări fracturează paradigma basmelor tradiționale pentru a propune viziuni alternative aliniate preocupărilor contemporane.

Capitolul final încorporează exemple literare contemporane, precum *Little Rude Riding Hood* (2020) de Jo Franklin, *Snow White and the Seven Robots* (2020) de Stewart Ross și *Seriously, Cinderella is So Annoying!* de Trisha Speed Shaskan (2011) și ilustrează modul în care basmele au fost reciclate pentru a reflecta ideologiile contemporane. De exemplu, în *Little Rude Riding Hood* (2020), lupul participă la terapie de grup pentru a-și gestiona problemele legate de furie, în timp ce Little Rude Riding Hood devine antagonistul deoarece maltratează celelalte personaje. S-a subliniat faptul că versiunile contemporane reciclate menționate în capitol nu păstrează opoziția binară tradițională protagonist-antagonist, deoarece personajele descriu și prezintă trăsături și emoții umane. Lupul o mănâncă pe Little Rude, dar celelalte personaje oferă înțelegere deoarece fata devine intolerabilă. Prin urmare, am susținut că în basmele contemporane personajele posedă atât atribute pozitive, cât și negative, devenind predispuse la fiabilitate.

Capitolul întărește modul în care basmele reciclate trec de la tradiție la inovație, din care rezultă o narațiune complexă cu reprezentări caleidoscopice ale eroinelor și antagonistelor. În lucrarea *The Problem of the Feminine in Fairytale* (1972), Marie Louise von Franz conturează o distincție între arhetipurile cu profunzime psihologică și cele influențate de proiecțiile patriarhale.

Capitolul a investigat, de asemenea, reprezentarea basmelor în adaptările cinematografice, începând cu „Cenușăreasa” lui Georges Méliès (1899) și continuând cronologic până la adaptări contemporane precum *Shrek* (2001), *Maleficent* (2014), *Frozen* (2013), *Brave* (2012) și *The Princess and the Frog* (2009). Intervențiile semnificative în modelul tradițional al povestirii sunt evidențiate în analiza lui Shrek de către Adina Ciugureanu în *The Boomerang Effect* (2002), care îl situează ca o parodie a valorilor eroice medievale afișate în "Sir Gawain and the Green Knight". Capitolul analizează, de asemenea, *Virgin Martyrs* (1997) al lui Karen A. Winstead și *Holy Feast and Holy Fast* (1987) al lui Caroline Walker Bynum pentru a evidenția modul în care filmele contemporane demantelează în mod activ pasivitatea glorificată odinioară în personajele feminine.

Transformarea digitală a basmelor în jocuri video este, de asemenea, investigată în ultimul capitol. Teoriile utilizate se bazează pe conceptul de hiperrealitate descris de Umberto Eco în *Travels in Hyperreality* (1983) și Jean Baudrillard în *Simulacra and Simulation* (1981). Exemplele oferite includ jocurile *The Path* (2009) și *The Witch's House* (2012), prin intermediul cărora se observă preferința pentru agenția jucătorului față de tradiționalul cititor-receptor. Capitolul întărește, de asemenea, modul în care narațiunile digitale propun un angajament critic pe baza opiniei lui Marie-Laure Ryan din *Narrative as Virtual Reality* (2001) și a argumentului lui Janet Murray din *Hamlet on the Holodeck* (1997) cu privire la evoluția protagonistului feminin din figură pasivă în agent activ.

În cele din urmă, analiza abordează reflecțiile lui Jack Zipes din *The Enchanted Screen* (2011) și *Why Fairy Tales Stick* (2006). În general, se știe că basmele au consolidat din punct de vedere istoric normele dominante ale societății, cu un potențial inherent de subversiune. Conform adaptărilor postmoderne și post-postmoderne, binarele odinioară clare ale binelui și răului, eroului și răufăcătorului au fost din ce în ce mai mult înlocuite cu personaje complexe, ambigue din punct de vedere moral, care reflectă o condiție umană multifățetată. Adaptarea contemporană a basmelor prin literatură, cinematografie și media digitală reprezintă o resignificare culturală profundă. Aceste povești reciclate nu numai că păstrează moștenirea narativă a basmului, dar o transformă într-un spațiu de contestare,

reconstrucție și cercetare etică. Prin revendicarea agenției feminine și contestarea ierarhiilor tradiționale, basmele contemporane oferă noi forme de împuternicire, invitând cititorii și publicul să reimagineze în mod critic arhetipurile moștenite și să creeze noi narațiuni de reziliență, complexitate și speranță.

Teza de față aduce în dialog o comparație transculturală între basmele românești, germane, franceze și irlandeze, cuprinzând specificitatea regională și noutatea care extinde canonul occidental existent. Ea analizează diacronic evoluția personajelor feminine de la mitologie (cu arhetipuri precum Medusa și Antigona) la personaje literare și digitale post-postmoderne (Cinder și Lara Croft) concentrându-se pe menținerea unei cronologii istorice și structurale. Un unghi special explorat în teză este accentul pus pe antagonistul feminin în repovestirile post-postmoderne. Teza discută despre femeia „malefică” umanizată, cu scopul de a o reabilita prin tehnici de perspectivă multiplă. Acest lucru a implicat o analiză a expansiunii basmului în formele de cultură de masă digitală și vizuală (ex. Tomb Rider), care devin vehicule pentru reprezentarea și includerea genului în mass-media populare.

Teza oferă oportunități bogate de extindere a cercetării, cum ar fi, dar fără a se limita la, o comparație între basmele europene și animațiile japoneze. În urma explorării emancipării feminine în basmele contemporane, cercetarea s-ar putea angaja în studiile animé, concentrându-se pe asemănările dintre narațiunea literară și cea digitală, cu o schimbare în spațiul geografic. Cercetările viitoare pot analiza asemănările dintre basme și animația japoneză în ceea ce privește mitologia, arhetipurile și motivele. De exemplu, anime-ul *Tokyo Ghoul* (2014), inspirat de *manga* cu același nume, propune tema „alter egoului”, similară vrăjitoarei monstroase, dar neînțeleasă, sau creaturii supranaturale din basme. Se poate spune că are formatul unei povești fracturate, deoarece nici protagonistul, nici răufăcătorul nu urmează tiparele poveștii tradiționale.

Construcții ale autorității feminine în basmele contemporane (reciclate) explorează metamorfoza identității feminine în basme dincolo de granițele istorice și culturale. Acest studiu trasează o hartă cronologică începând cu arhetipurile mitologice și trecând la reinterpretările post și post-postmoderne. Lucrarea subliniază evoluția personajelor feminine în raport cu perechea lor masculină, precum și relația femeie-femeie și legătura dintre protagonistul tradițional și cel reciclat. Prin prisma teoriilor feministe, de gen și psihanaliză, această cercetare analizează modul în care basmele vechi și reciclate funcționează ca oglinzi sociale, servind atât ca instrumente educaționale pentru noile generații, cât și în scopuri de divertisment pentru toate vârstele.

Bibliografie selectivă

- Ahmed, Sara. *Living a Feminist Life*. Durham, North Carolina: Duke University Press, 2017.
- Almond, Barbara. *The Monster Within: The Hidden Side of Motherhood*. California: University of California Press, 2010.
- Andersen, Hans Christian. (1847) *The True Story of My Life: a Sketch*. Trans. by Mary Howitt, London: Echo Library, 2006.
- Atkinson, John, ed. *A Treasury of Irish Fairy and Folk Tales*. New York: Barnes and Noble, 2015.
- Baker-Sperry, Lori, Grauerholz, Liz. "The Pervasiveness and Persistence of the Feminine Beauty Ideal in Children's Fairy Tales." *Gender & Society* 15(5), vol. 17, no. 5, Oct. 2003: 711–726. <https://centerpointseniors.pbworks.com/f/beauty+and+fairy+tales.pdf>
- Bakhtin, Mikhail. *The Dialogic Imagination: Four Essays*. Trans. by Caryl Emerson and Michael Holquist, ed. by Michael Holquist, Austin: University of Texas Press, 1981.
- Barchers, I. Suzanne. *Wise Women, Folk and Fairy Tales from around the World*. Connecticut: Libraries Unlimited, 1990.
- Bettelheim, Bruno. *The Uses of Enchantment: The Meaning and the Importance of Fairy Tales*. New York: Vintage Books, 1976.
- Bolton, Lesley. *The Everything Classical Mythology Book: Greek and Roman Gods, Goddesses, Heroes, and Monsters from Ares to Zeus*. Massachusetts: Adams Media Corporation, 2002.
- . *Fairy Tales a New History*. New York: Excelsior Editions, 2009.
- Bryman, Alan. *The Disneyization of Society*. London: SAGE Publications, 2004.
- Buckingham, David, ed. *Youth, Identity, and Digital Media*. Cambridge: MIT Press, 2008.
- Bürger, Peter. *Theory of the Avant-Garde*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 1987.
- Campbell, Joseph. *The Hero With A Thousand Faces*. New Jersey: Princeton University Press, 2004.
- Carassi, Vito. *The Irish Fairy Tale: A Narrative Tradition from the Middle Ages to Yeats*, Plymouth: John Cabot University Press, 2008.
- Carroll, Lewis. *Alice's Adventures in Wonderland*. London: Macmillan, 1865.
- Carter, Angela. *The Bloody Chamber and Other Stories*. London: Victor Gonzales, 1979.
- Cashdan, S. *The Witch Must Die: The Hidden Meaning of Fairy Tales*. New York: NY: Basic Books, 1999.
- Chess, Shira, Newsom, Eric. *Folklore, Horror Stories, and the Slender Man: The Development of an Internet Mythology*. London: Palgrave Macmillan, 2014.
- Ciugureanu, Adina. *The Boomerang Effect: Cultural Representations of Europe and the European Other in the American Imagination*. Constanta: Editura Universității din Constanța, 2002.
- Cixous, Hélène. *The Newly Born Woman*. Trans. by Betsy Wing, Minneapolis: University of Minnesota Press, 1986.
- Collins, H. Arthur. *Symbolism of Animals and Birds*. New York: McBride Nast & Company, 1913.
- Cox, Marian Roalfe. *Cinderella: Three hundred and forty-five variants of Cinderella, Catskin, and Cap o'rushes, abstracted and tabulated, with a discussion of mediaeval analogues, and notes*. With an introduction by Andrew Lang, London: The Folk-lore Society, 1893.
- Creangă, Ion. *Fairy Tales by Ion Creangă: Harap Alb, Ivan Turbincă, DanilăPrepeleac, the Goat and Her Three Kids*. București: Books LLC, 2010.

- Crocker, T. Crofton. (1825) *Fairy Legends and Traditions of the South of Ireland*, Philadelphia: Lea and Blanchard, 2017.
- Cross, P. Tom, Slover, Clark Harris. *Ancient Irish Tales*. New York: Barnes and Noble Books, 1996.
- Darwin, Charles. *On the Origin of Species*. New York: D. Appleton and Company, 1859.
- Day, Sarah K. "Consumption, Femininity, and Girl Power in Gail Carson Levine's *Ella Enchanted*." *The Lion and the Unicorn*, vol. 37, no. 2, 2013: 146–164.
- Doyle, Arthur Conan, Sir. *The Coming of the Fairies*. New York: George H. Doran Company, 1922.
- Edgeworth, Maria, Edgeworth, Richard Lovell. (1798)*Practical Education*, Miami: HardPress, 2010.
- Eliade, Mircea. *A History of Religious Ideas: From the Stone Age to the Eleusinian Mysteries*. Chicago: The University of Chicago Press, 1978.
- Elias, Norbert. *The Society of Individuals*. New York: The Continuum International Publishing Group Inc, 2001.
- Ellis, M. John. *The Theory of Literary Criticism: A Logical Analysis*. California: University of California Press, 1974.
- Estés, Clarissa Pinkola. *Women Who Run With the Wolves: Myths and Stories of the Wild Woman Archetype*. New York: Ballantine Books, 1992.
- Evans-Wentz, W. Y. *The Fairy-Faith in Celtic Countries*. Oxford: Oxford University Press, 1911.
- Ewing, Juliana Horatia. *Old-Fashioned Fairy Tales*, New York: E. & J.B. Young & Co, 2005.
- Fairy tales by Perrault ... [et al.] / translated by J. R. Planché; with ill. by Godwin, Corbould, and Harvey. London: Routledge, Warne, and Routledge, 1864.
- Federici, Silvia. *Caliban and the Witch: Women, the Body and Primitive Accumulation*. Williamsburg: Autonomedia, 2004.
- Fisher, Jerilyn, Silber, Ellen S., ed. *Good and Bad Beyond Belief: Teaching Gender Lessons through Fairy Tales and Feminist Theory*. New York: Peter Lang, 2000.
- Foucault, Michael. *The Archaeology of Knowledge*, Oxford: Routledge, 1989.
- Friedan, Betty. *The Feminine Mystique*. New York: W.W. Norton & Company, 1963.
- Gamble, Sarah (ed). *A Routledge Companion to Feminism and Postfeminism*. London: Routledge, 2006.
- Gaudreault, André. *Film and Attraction: From Kinematography to Cinema*. Illinois: University of Illinois Press, 2011.
- Greenhill, Pauline. *Fairy Tale Films: Visions of Ambiguity*, Utah: Utah State University Press Logan, 2010.
- Grünbaum, Adolf. *The Foundations of Psychoanalysis A Philosophical Critique*, Los Angeles University of California Press, 1984.
- Gwinnup, Donna. *A Comparison of the Portrayal of Evil in Fairy Tales and Contemporary Fantasy Fiction*. MA thesis, Cedar Falls: University of Northern Iowa, 2008.
- Haraway, Donna J. *A Cyborg Manifesto: Science, Technology, and Socialist-Feminism in the Late Twentieth Century*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 1985.
- Houriham, Margery. *Deconstructing the Hero: Literary Theory and Children's Literature*. London: Routledge, 1997.
- Humiski, Marlo. *The Magical World of Patriarchy: Exploring Gender Representations and Faux Feminism in 'The Sleeping Beauty in the Wood,' Sleeping Beauty, and Maleficent*. Vancouver: University of British Columbia, 2021.
- Humm, Maggie, ed. *Feminisms: A Reader*, London: Routledge, 1992.
- Hutcheon, Linda. *A Theory of Adaptation*. London: Routledge, 2006.

- Ispirescu, Petre. *Basmele Românilor*, Bucharest: Minerva, 1872.
- Jacobs, Joseph. *Irish Fairy Tales*, London: Three Publishing, 2001.
- June, Brandie. *Gold Spun*. Charlotte: CamCat Publishing, 2021.
- Jung, Carl Gustav. *The Structure and Dynamics of the Psyche*. Trans. by R.F.C. Hull, ed. by Gerhard Adler and Michael Fordham, 2nd ed., Princeton: Princeton University Press, 1967.
- Kalsched, D. *Trauma and the Soul: A Psycho-spiritual Approach to Human Development and Its Interruption*, London: Routledge, 2013.
- Kelly, Petra. *Ecofeminism: Women, Culture, Nature*. Bloomington: Indiana University Press, 1997.
- Kiberd, Declan. *Inventing Ireland: The Literature of the Modern Nation*. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1995.
- Kuykendal, Leslee Farish, Sturm, Brian W. "We Said Feminist Fairy Tales, Not Fractured Fairy Tales! The Construction of the Feminist Fairy Tale: Female Agency over Role Reversal." *Children and Libraries*, vol. 5, no. 3, Winter 2007: 38–41. <https://doi.org/10.5860/cal.5n3>
- Lang, Andrew. "Introduction." *Cinderella: Three Hundred and Forty-Five Variants of Cinderella, Catskin, and Cap o' Rushes Abstracted and Tabulated with a Discussion of Mediaeval Analogues and Notes*, by Marian Roalfe Cox, London: The Folk-Lore Society, 1893: i–xvii.
- Le Clue, Natalie, Vermaak-Griessel, Janelle, eds. *Gender and Female Villains in 21st Century Fairy Tale Narratives: From Evil Queens to Wicked Witches*. London: Palgrave Macmillan, 2021.
- Lévi-Strauss, Claude. *Myth and Meaning*. London: Routledge, 1978.
- Lieberman, Marcia. "'Some Day My Prince Will Come': Female Acculturation through the Fairy Tale". *College English* 34.3, Dec. 1972: 383-395. <https://www.jstor.org/stable/375142>
- Mainon, Dominique, Ursini, James. *The Modern Amazons: Warrior Women On-Screen*. New York: Limelight Editions, 2006.
- Malinowski, Bronislaw. *Magic, Science and Religion and Other Essays*. Glencoe: The Free Press, 1948.
- Max Lüthi. *The European Folktale: Form and Nature*. Bloomington: Indiana University Press, 1982.
- McAra, Catriona, Calvin, David eds. *Anti-Tales: The Uses of Disenchantment*. Newcastle-upon-Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2011.
- Meyer, Marissa. *Cinder The Lunar Chronicles*. New York, Feiwel and Friends, 2012.
- Nachbar, Jack, Lause, Kevin eds. *Popular Culture: An Introductory Text*. Ohio: Bowling Green State University Popular Press, 1992.
- Novik, Naomi. *Spinning Silver*. Los Angeles: Del Rey, 2018.
- O'Connor, Peter. *Beyond the Mist: What Irish Mythology Can Teach Us About Ourselves*. London: Victor Gollancz, 2000.
- Ouimet, Kerstina Reba. *A Grimm Reminder: Representations of Female Evil in the Fairy Tales of the Brothers Grimm*. Vancouver: University of British Columbia, 2015. Undergraduate thesis. <https://dx.doi.org/10.14288/1.0221649>
- Oyeyemi, Helen. *Boy, Snow, Bird*. New York: Riverhead Books, 2014.
- Propp, Vladimir. *Morphology of the Folktale*, Austin: University of Texas Press, 1928.
- . *Theory and History of Folklore*, Minneapolis: University of Minnesota Press, 1984.
- Renzetti, Claire M., Curran, Daniel J. *Women, Men, and Society*. 4th ed., Massachusetts: Allyn & Bacon, 1998.
- Ritzer, George. *The McDonaldization of Society*. Newbury Park, CA: Pine Forge Press, 1993.
- Rivers, Nicola. *Postfeminism(s) and the Arrival of the Fourth Wave Turning*. London: Palgrave Macmillan, 2017.

- Rose, Jacqueline. (1984) *The Case of Peter Pan or The Impossibility of Children's Fiction*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 1992.
- Ryan, Marie-Laure. *Narrative as Virtual Reality: Immersion and Interactivity in Literature and Electronic Media*. Baltimore: Johns Hopkins University Press, 2001.
- Segal, A. Robert. *Myth A Very Short Introduction*, New York: Oxford University Press, 2004.
- Sellers, Susan. *Myth and Fairy Tale in Contemporary Women's Fiction*. New York: Palgrave Macmillan, 2001.
- Simonton, Deborah. *A History of European Women's Work: 1700 to the Present*. London: Routledge, 1998.
- Tatar, Maria. 'You Must Kill Her': The Fact and Fantasy of Filicide in 'Snow White'. *Marvels & Tales*, vol. 26 no. 2, 2012: 178-203.
- . *Off with Their Heads! Fairy Tales and the Culture of Childhood*. New Jersey: Princeton University Press, 1992.
- Turner, Stephen. *Post-Postmodernism and the Rebuilding of Meaning: Theory, Culture, and Society in the 21st Century*. Cambridge Scholars Publishing, 2015.
- Veglahn, Nancy. *Images of Evil: Male and Female Monsters in Heroic Fantasy*. Connecticut: Greenwood Press, 1987.
- Viganò, Luca. "The Cybersecurity of Fairy Tales." *Journal of Cybersecurity*, Volume 10, Issue 1, 2024. <https://doi.org/10.1093/cybsec/tyae005>
- Von Franz, Marie-Louise. *Introduction to the Interpretation of Fairy Tales*. Spring Publications: New York, 1971.
- . *Problems of the Feminine in Fairytales*. Washington: Spring Publications, 1972.
- . *Shadow and Evil in Fairy Tales*. Trans. by A. D. Glover, Dallas: Spring Publications, 1974.
- Vulcănescu, Romulus. *The Romanian Mythology*. Bucharest: Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1970.
- Walter, Heather. *Malice*. Los Angeles: Del Rey, 2021.
- Warner, Marina. *From the Beast to the Blonde: On Fairy Tales and Their Tellers*. London: Chatto & Windus, 1994.
- . *Once Upon a Time: A Short History of Fairy Tale*. Oxford: Oxford University Press, 2014.
- White, Deborah Grace. *Song of Ebony: A Snow White Retelling*. Adelaide: Luminant Publications, 2022.
- Wilde, Lady. (1887) *Legends, Charms and Superstitions of Ireland*, New York: Dover Publications
- Yeats, W.B. (1888) *Irish Fairies and Folk Tales*. London: The Modern Library, 2002.
- Zipes, Jack. *Breaking the Magic Spell: Radical Theories of Folk and Fairy Tales*. Lexington: University Press of Kentucky, 1979.
- . *Fairy Tale as Myth, Myth as Fairy Tale*. Lexington: The University Press of Kentucky, 1994.
- . *The Enchanted Screen: The Unknown History of Fairy-Tale Films*. London: Routledge, 2011.